Jac. J. du Toit!

Die studente kleremaker nooi u om die nuwe voorraad stoffasie te kom besigtig en u keuse te doen.

Studente kleurbaadjies kan u hier kry.

Op hoek van Van Reyneveldstraat en Pleinstraat.

DIE MATIE

STELLENBOSSE STUDENTEKOERANT.

Gedruk deur Pro Ecclesia-Drukkery en uitgegee deur die A.N.S.-Tak Stellenbosch

ORGAAN VAN A.N.S.-TAK.

VILJOEN

se fietswinkel sal u fiets weer repareer. Bring dit net.

FIETSE EN FIETSPARTE NOU IN VOORRAAD.

Alles teen die billikste terme.

Onthou—
Net langs Suikerbossie.

DEEL I, No. 3. VRYDAG, 15 AUG. 1941. PRYS 1d.

'n Uitdaging aan Stellenbosch.

Oud-Voorsitter Dui Weg Aan.

A.N.S. en Sy Toekomstaak

„Ons hoogste ideaal is die Vryheidsideaal. Die Vryheid waarvoor ons stry is dieselfde as dié waarvoor die Boere-Republieke in 1899 die stryd gevoer het," aldus Ds. D. C. S. van der Merwe, oud-voorsitter van die A.N.S., in 'n toespraak voor die plaaslike A.N.S.-tak Dinsdagaand.

„Stellenbosch, as die bakermat van die Afrikanerdom op akademiese gebied het, in medewerking met die Noordelike Universiteite, in 1934 die grondslag gelê vir die stigting van die A.N.S."

Reeds in Desember 1933 het die stryd wat daar ontwikkel het in die geledere van Afrikaanse Studente oor afskeiding van Nusas of nie, al begin afneem. Ons het besef dat dit in ons eie belang is as Afrikaanse studente dat ons al ons kragte mobiliseer — en dit kon ons alleen bereik deur die stigting van en aansluiting by die A.N.S. Daarom is dit ook die plig van elkeen van u as Stellenbosche student om aan te sluit by die A.N.S.

Indien ons in Suid-Afrika weer die Vierkleur van Paul Kruger gehys wil sien, dan rus dié verantwoordelikheid op ons as A.N.S.

Die punt in ons Vryheidsmanifes waarteen daar die meeste beswaar ge-opper was, is die stelling van Afrikaans as enigste taal. Die Here 19 van Stellenbosch was die eerste om beswaar te maak, en die A.N.S. het hul reeds ge-antwoord. Ons moet ons eers beywer vir die regte van Afrikaans en kan ons daarna bemoei met die belange van ander.

AUTOKRASIE OF DEMOKRASIE?

Ons is beslis nie autokraties nie en meer beslis nie demokraties nie. In die natuur kry ons die ingeskape verhouding tussen leiers en volgelinge — 'n leier sonder volgelinge kan daar nie wees nie. Die autokrasie wil hê dat die leier alles moet wees en die volgelinge niks. Die demokrasie beskou die leiers weer slegs as implemente in die hande van die volk. Maar die leiers en hul volgelinge tesame is die krag — afsonderlik beteken hulle nie veel nie!

Eerste van alles moet ons leer om die Allerhoogste Gesag te respekteer en te volg, maar die demokrasie soos ons hom vandag ken, gebasseer op ongeregtigheid en wantroue, kan en wil hierdie beginsel in die algemeen nie erken nie.

GEHOORSAAMHEID

Die eerste en laaste vereiste wat ons onsself moet stel, is om gehoorsaam te wees. Absolute gehoorsaamheis aan die wette van die Allerhoogste is wat ons bedoel met die idee van 'n Christelike Leierskapbeginsel.

Ons verskil van die autokrasie in soverre dat ons 'n Hoër Gesag erken. Sodra ons nie 'n Hoër Gesag erken nie dan word ons onmiddellik diktatoriaal.

Laat ons Die Bybel neem as ons maatstaf vir waarheid, want dan en dan alleen kan ons as volk ons Godgegewe roeping vervul. Die krag van ons volk lê juis daarin dat hy bly vashou aan Die Bybel, en dit maak ons soveel sterker dan ander Europese volkere. In Engeland byvoorbeeld is 95% van die dosente en studente totaal ongelowig.

GEEN NAZI-BELEID

Ons is nie nasionaal sosialiste nie al gebruik ons somtyds die term. Die beskuldiging as dat ons Duitsland navolg is onwaar — ons volg slegs die waarheid. In baie opsigte is ons Duitsland ver voor. Hitler se idee van die suiwerheid van ras is reeds jare vantevore in Suid-Afrika gepropageer en na die beste van ons vermoë, waar dit moontlik was, deurgevoer. Ook sy beleid oor die afskaffing van Huurtroepe en die daarstelling van 'n volksleër is hier reeds ingebruik gewees so vroeg as Vegkop, Bloedrivier en die Boere-oorlog. Die Duitse standpunt oor klasonderskeid en maatskaplike sosialisasie is ook iets wat reeds van die ontstaan van die Boerenasie by ons in werking was. Daar is dus wat hierdie drie grootste ideale van Adolf Hitler betref, afdoende bewys dat ons hom nie nagevolg het nie maar eerder ver vooruitgeloop het.

Die hys van die Vierkleur sal die begin wees van ons werk en nie die einde nie. Daarom moet ons onsself mobiliseer sodat die Lied van Jong Suid-Afrika oor die hele land sal dreun," alsdus ds. van der Merwe.

SLUIT AAN BY DIE A.N.S.

In sy welkomswoord aan die spreker het die voorsitter, mnr. Joubert, gewys op die noodsaaklikheid dat elke Afrikaanse student 'n lid van die A.N.S. moet wees „Dis die enigste organisasie" het hy gesê „wat ons Afrikaanse studentelewe in al sy vertakkinge kan verteenwoordig, en waardeur ons as sulks ons bydrae aan ons volk kan gee."

C.S.V.-Hoofgebou byna Voltooi

Die nuwe C.S.V. hoofgebou, wat al gedeeltelik in gebruik geneem is, sal, na berig word, aan die einde van hierdie maand voltooi wees, wanneer die nuwe Uitspan-koffiehuis o.a. geopen sal word.

Die offisiële inwyding van die gebou sal egter eers plaasvind oor die naweek van 19 tot 21 September. Programme vir die Vrydagaand, Saterdagoggend en -aand sal deur die plaaslike C.S.V. bestuur gereël word. Saterdagnamiddag sal die inwydingsrede en ander toesprake, ens. gehou word. By hierdie geleentheid word C.S.V. vriende en belangstellendes van heinde en ver verwag.

Jan-Pierewietgeselskap en O.B. werk saam.

Aangesien die Jan-Pierewietgeselskap en die Kaaplandse O.B. op een gebied, nl. die propagering van volksang, -danse en -spele, dieselfde doel beoog, het die Kaaplandse O.B. die plaaslike A.N.S.-tak genader om die samewerking van die Geselskap te verkry.

Die Bestuur het die voorstel hul steun gegee en die samewerking begin dus dadelik. Die J.P.-Geselskap sal net soos in die verlede sy volle identiteit bewaar en al sy winste wy aan die Saalfonds. Op konserttoere sal die organisasie deur die O.B. waargeneem word, en op sy beurt sal die Geselskap by geleentheid van O.B.-funksies, of op versoek van die O.B., van sy lede beskikbaar stel om voorligting te gee.

Hierdie algemene ooreenkoms beloof baie vir die toekoms en skep 'n verdere band van samewerking tussen die O.B. en die A.N.S.

Die Reddingsdaad en Studente-Unie.

'n Groep Stellenboschse dosente het ingewillig om 'n bedrag van £500 vir die Reddingsdaad te gee indien 1,000 studente elk 1/- bydra. Kollektelyste sal binnekort onder alle studente gesirkuleer word.

Hier is nou u kans om 'n studentebydrae, wat Stellenbosch waardig sal wees, vir 'n grootse doel te gee!

Die Langenhovengedenksaal

ONS GROOTSE SKEMA

Reeds oor die £4,000 Ingesamel

Die fonds vir ons studentesaal (die Langenhovengedenksaal - fonds wat die A.N.S. enkele jare gelede in die lewe geroep het) staan tans op £4,060. Hiervan het die A.N.S. deur kollektelyste en veral deur middel van die Jan-Pierewietgeselskap £1,450 bygedra, terwyl hy nog 'n balans van £300 in die bank het wat in die fonds gestort moet word, plus die ongeveer £260 skoon wins wat die jongste toer opgelewer het. (Die res van die totale som bestaan uit ou fondse vir 'n studentesaal en skenkings deur die S.V.R. van tyd tot tyd).

Onder huidige omstandighede, met die veronderstelling dat die Regering £ vir £ gee, moet ons mik na ten minste £15,000. Die tyd het aangebreek dat ons hierdie veldtog wat nou deur die A.N.S.-tak alleen gevoer word, geweldig verskerp en alle middels hier plaaslik aanwend om fondse in te samel.

By voorbeeld, watter dameskoshuis gaan die eerste wees om die winste van een of ander funksie (òf heeltemal òf gedeeltelik) in die Fonds te stort?

Wat is U Bydrae tot U Eie Saalfonds?

Suikerbossie Melksalon.

●

HOOFKWARTIER
van
GESONDHEID

●

Ligte Etes, Melkdranke (warm en koud), Koffie, Tee en Lekkers.

Onder persoonlike toesig van

OOM HUGO.

Gebroeders De Wet
(EIENS.) BPK.
ALGEMENE HANDELAARS, SPORT-UITRUSTERS EN PRAKTIESE SNYERS
met 'n bestaan van byna 50 jaar.

●

Ons sorg vir al u benodighede. Ons waarborg 20/- in die £ se waarde met goeie behandeling en volkome tevredenheid.

●

Onthou die Ou Adres.

Gebrs. De Wet (Eiens.) Bpk.
h/v. Kerk- en Birdstraat.
STELLENBOSCH.
Posbus 21. Foon 20.

„NIKS VIR NIKS EN 'N BAIE BIETJIE VIR 'N SIKSPENS."

Hierdie spreekwoord is egter nie van toepassing op ons

UITVERKOPING
van BOEKE teen
WEGGEE-PRYSE,
nie.

U sal heelwat vir 'n sikspens kry.

Kom soek uit.

C.S.V.-Boekhandel
STELLENBOSCH.

APTEKERS

Ons bied u deskundige bediening en betroubare medisyne aan. Deskundige Fotografiese Handelaars.

—

Maak gebruik van Ons Vlugge Fotografiese Posdiens.

—

Joerning en Seun
(Eiens.) Bpk.,
Hoek Bird- en Pleinstraat,
STELLENBOSCH.

Alfred Blommaert,

(Foon 48 en 176)
Kerkstraat,
STELLENBOSCH.

KRUIDENIERSWARE
- - YSTERWARE - -
- - PRODUKTE - -

Die Winkel vir billike en spoedige bediening.

DAMES

Wat ons nie het nie, kry ons.
Wat ons nie kan kry nie, maak ons.

PROBEER

TANT MITA

se

MODE WINKEL

LUBBE

se nuwe moderne

SKOENHOSPITAAL

waar alle herstelwerk netjies en gou gedoen word.

●

Van Reyneveldstraat,
STELLENBOSCH.

PLAZA
ALLEEN
Woensdag 20 Augustus
MIDDAG en AAND.
OP SPESIALE VERSOEK
Wayne Morris,
Beverley Roberts,
Alan Hale
in
„VALLEY OF THE GIANTS."

Melk is goed vir almal.
Plaas u bestellings by die
Beltana Melkery
FOON 123,
of by die depots
Die Eike Cafe
of
14 Birdstraat,
FOON 155.
Eienaar: DANIE JOUBERT.

DIE MATIE.

Deel 1. 15 Aug. 1941. No. 2.

Redakteur: W. A. Joubert.
Nuusredakteur: Tobie J. Louw.
Subredakteurs: P. A. Theron, J. R. Pauw, M. A. Hough, J. B. Willers.
Sportredakteur : Pierre de Wet.
Damessport: Ina Michau.
Verenigings: Gerjo v. d. Merwe, Kota Smit.
Sosiaal en Algemeen: Marie Heyns.
Proewe: Jannie van Vuuren, Daan Maartens.
Besigheidsbestuurder: S. P. Botha.
Advertensies: J. van Graan, Fanie v. d. Merwe.
Sirkulasie: Jos. Theron.

OORORGANISASIE?

Van verskillende kante word reeds lank die beskuldiging teen Stellenbosch gemaak dat hy nie meer die volksuniversiteit van vroeër is wat op elke gebied van die volkslewe leiding kan gee nie. Ongelukkig is die klagte in baie opsigte maar al te waar, want hier het met die loop van die jare 'n doodsheid op ons studentelewe neergedaal wat blykbaar nie deur die ernstigste beroep afgeskud kan word nie. Daar heers vandag op elke gebied 'n ongeëwenaarde laksheid in Stellenbosch — en dit in hierdie tyd!

Miskien vind hierdie laksheid en doodsheid sy gevaarlikste uiting in ons verenigingslewe, wat skynbaar steeds meer onproduktief word. Ten spyte van 'n veertigtal verenigings lewer ons studenteunie verbasend min konstruktiewe werk op enige van die gebiede wat al hierdie organisasies dek.

Wat is die oorsaak?

„Oororganisasie" is 'n kreet wat dikwels in die afgelope jare in hierdie verband gehoor is. Maar as 'n mens die saak nugter beskou kan daar tog van oororganisasie geen sprake wees nie. Immers, met enkele uitsonderings miskien voorsien elk van ons verenigings in 'n bepaalde behoefte wat werklik bestaan.

Maar daar is tog sekere feite waarvoor 'n mens te staan kom. Die eerste is dat jy nou eenmaal nie die belangstelling van die massa van ons studente vir die werksaamhede van indiwiduele verenigings kan verkry nie — eenvoudig omdat die massa *nie in staat is* om daarin belang te stel nie.

Die tweede is dat 'n klein groepie wakker en aktiewe lede wonders kan verrig in 'n vereniging — as hierdie groepie (hulle sit gewoonlik op die bestuur) hulle nie heeldag net hoef in te span om belangstelling vir hul vereniging te wek nie!

Die derde is dat geen vereniging — veral nie 'n studievereniging nie — iets konstruktiefs tot stand kan bring as hy nie in 'n bepaalde rigting te werk gaan nie.

Waarheen lei dit alles?

In die eerste plaas, in 'n fynvertakte studentelewe het geen vereniging vandag meer die reg om ontevrede te wees oor sy ledetal nie. Hy moet hom streng beperk tot sy bepaalde gebied en sorg dat die klein klompie lede wat werklik aktief *kan* meewerk (hulle aantal sal, veral by 'n studievereniging, altyd beperk wees), hul plig doen.

Tweedens moet elke student vandag baie definitief 'n keuse maak en sy volle gewig ingooi by die vereniging(s) waarin hy werklik belangstel.

Derdens: vir al die verenigings wat elk 'n bepaalde gebied van die Afrikaanse studente- en volkslewe betree (b.v. die Debatsvereniging, die A.K.V., die Dramatiese Vereniging, die B.T.K., die Musiekvereniging, ens., en die verskillende studiekringe) bestaan daar 'n behoefte aan 'n sentrale organisasie wat oor hul gemeenskaplike belange kan waak, hul werksaamhede kan koordineer en kan toesien dat die sterk Afrikanerstrewe waarvoor Stellenbosch staan deurgaans as grondslag gehandhaaf word.

Daar is net een organisasie wat in hierdie behoefte kan voorsien; en dit is die Afrikaans-Nasionale Studentebond, wat in die lewe geroep is om elke gebied van die Afrikaanse studentelewe te verteenwoordig en in 'n baie bepaalde rigting te lei — die rigting waarvoor Stellenbosch nog altyd gestaan het. Hier is die aangewese middel om ons verenigingslewe te koördineer en daaraan rigting te gee — by voorbeeld deur sy bestuur te laat bestaan uit verteenwoordigers van elke vereniging wat hy onder sy beskerming neem, sonder om die betrokke verenigings hul soewereiniteit in eie kring te ontneem.

Op hierdie punt staan ons studenteunie vandag voor 'n baie belangrike vraag — 'n vraag wat ons pertinent, soos 'n uitdaging as 't ware, stel: Bestaan hier op Stellenbosch nog 'n behoefte aan 'n Afrikaanse Studentebond wat ons hele Afrikaanse studentelewe in sy verskillende vertakkinge kan verteenwoordig, en waardeur ons as studente ons bydrae tot die volkslewe kan gee? Of gaan ons maar voort in hierdie toestand van doodsheid en laksheid?

Dis 'n vraag waarop elke Matie *moet* antwoord.

Vir Vryheid

„Engeland veg vir vryheid, Duitsland veg vir vryheid, V. Smuts veg vir vryheid, — en ons veg nie, — ook vir vryheid."

Ds. D. C. S. van der Merwe.

„Ex Libris."

Ds. T. N. Hanekom.

„Hy het sy regterhand op my gelê en vir my gesê:.... Skryf die dinge op wat jy gesien het, die wat is sowel as die wat gaan gebeur; die verborgenheid...." — Openb. 1:17, 19.

Die geskrewe woord verplig ons tot rustige studie en dit vereis baie tyd. Maar ons gun ons nie soveel tyd nie. Die gesproke woord beheers almeer die mense vandag. Die geskrewe woord egter het veel van sy aantrekkingskrag en van sy gesag verloor en daarom is die gevaar nie denkbeeldig nie dat die boek ook sy vroeër invloed en vormende krag in ons lewe sal verloor.

Met hierdie gedagte voor oë, noem ek hierdie kolom „Ex Libris" (= Uit Boeke). Daarmee wil ek nie te kenne gee dat die inhoud van hierdie kolom altyd uit boeke afkomstig sal wees nie; ek wil met hierdie opskrif alleen aandui dat hierdie gedagtes die vrug is van my omgang met boeke; hulle is afkomstig uit my studeerkamer; hulle is gebore hier waar ek elke dag leef en werk en dink en......bid!

My studeerkamer is egter geen kloostersêl, „weg van die wêreld met sy gewoel," soos die mense dikwels sê. Dit is geen afgesonderde hoekie vir 'n boekie nie. Ek skuif my vensters wyd oop as ek skrywe. Ek wil hoor wat die mense sê, hulle woorde en gedagtes, en veral die groot nood wat in hulle woorde tot uiting kom, die verborge smart wat daaragter skuil en die bange vrees waarvoor hulle bewe!

Daar is 'n groot armoede, 'n leegheid en kragteloosheid in die gesproke woord van vandag. Daarom is dit nodig om die geweld van die swaard en die klankkrag van die luidspreker ook daarby te bring. Dit word al harder! As dit so aangaan sal dit later so hard wees dat 'n mens dit nie meer kan hoor nie. Ongelukkig het baie van ons al verleer om die sagte woord te hoor en te gehoorsaam. So het ook ons waardering vir die geskrewe woord verminder. Die pen is nie meer magtiger as die swaard nie, maar die dienskneg van die swaard!

Dit is vir ons doel nodig om daarop te let dat sommige van die grootste manne van die wêreldgeskiedenis nooit geskrywe het nie; onder hulle was daar groot sprekers en redenaars, wat self nooit hulle hand aan die pen gewaag het nie. Maar wat die moeite werd is om te sê, is ook die moeite werd om neer te skrywe; daarom is so baie van hulle woorde vir ons opgeteken en bewaar. Ek dink hier veral aan Christus. Self het hy nooit geskrywe nie, behalwe éénkeer op die grond; en toe het die winde van die wêreld dit weggewaai! Maar sy woorde is vir ons in perkamente bewaar; sy tydgenote het oor hom geskrywe. So het Pilatus, die eerste man van wie ons lees dat hy oor Christus geskrywe het, bo-aan die kruis sy opvatting oor Hom neergeskrywe; en wat geskrywe is, bly geskrywe!! Die geskrywe woord bly staan. Daarom het Christus ook opdrag gegee aan Johannes, Sy dienskneg, om Sy woorde neer te skrywe vir die geslagte wat wag op daardie woord. God spreek vandag nog deur daardie woord tot die mens, ook tot ons wat so baie praat en so haastig en so hard. As ons maar ore gehad het. wat kan hoor wat die Here tot die gemeente.... skryf!

Korrespondensie.

IN DIE HART 'N MATIE

'n Uittreksel van 'n brief van dr. Hans Rompel, Algemene Organiseerder van R.A.R.O.

Geagte Mnr. —

Baie dankie vir die eksemplaar van „Die Matie" — ek vermoed tenminste dat dit van u kom; of kom dit van een van die Pierewieters? Ek het met groot belangstelling aanskou wat Stellenbosch se studente aanvang en wens julle van ganser harte geluk met die idee. Dit behoort sy doel te bereik en groter onderlinge eenheid en bekendheid aan te kweek. As iemand wat in sy hart maar altyd 'n „Matie" is, wens ek julle al die beste toe met „Die Matie" — dat dit mag groei en bloei en onmisbaar word."

Geagte Redakteur,

Dit doen 'n man se hart goed as jy sien dat daar soveel pogings aangewend word vir die Afrikanersaak, en mag „Die Matie" nou die voorloper wees van nog so 'n poging op Stellenbosch, nl. 'n rolprent.

Ek wil so 'n paar wenke aan die hand gee:

(1) Die stigting van 'n rolprentvereniging om ons Universiteitsbedrywighede op die doek te verewig.

(2) Daar dit 'n duur onderneming is beveel ek deeglike ekonomiese leierskap aan toevertrou aan verantwoordelike persone, met, indien moontlik, ondervinding van die rolprent.

(3) Die uitsoek van rolprentspelers wat spesiaal vir die doel opgelei sal word om leiding te neem by Afrikaanse prente, hier of elders afgespeel.

(4) Finansiëring van die organisasie deur die universiteit self.

(5) Die reg van vertoning moet berus by die universiteit, maar prente mag verhuur word om elders te vertoon — also sal ons ook tot 'n mate ons universiteit kan propageer oor die hele land.

Mnr. Redakteur, waarom moet Stellenbosch eers wag tot iemand anders voor begin om dan te volg, kan ons universiteit nie ook een maal lei nie?

Kalaharie.

Banhoekweg.

Geagte Redakteur,

In die eerste uitgawe van die „Matie" word daar geskimp op sekere studente wat 'n klub wou stig om die sogenoemde „all-in" stoei te beoefen.

Hiermee wil ons net sê dat ons so 'n klub gestig het om stoei te bevorder. Ons erken die ywerige en goeie werk van mnr. Jordaan in verband met amateurstoei, en ons wil geen afbreuk doen aan sy werk of aan die sportgees wat daar behoort te heers onder studente.

Ons voel dat professionele „all-in" stoei net soveel, indien nie meer, kuns, krag en vernuf verg, as wat amateurstoei doen. Ook kom dit handiger in, in geval van selfverdediging en bevorder die liggaamsbou definitief meer as amateurstoei.

Die bewering dat ons beter op die praatmat is as op die stoeimat, mag 'n direkte belediging of 'n indirekte uitdaging wees. Ons wil egter geen gevoel van antagonisme laat ontstaan nie, maar wil eerder samewerking en vriendskap bevorder. Ons reik 'n hand van samewerking uit na mnr. Jordaan en sy klub en vra hulle vriendelik om ook ons standpunt in te sien.

Matie-stoeiers laat ons saamwerk en vir ons universiteit 'n naam opbou, beide op Amateur en Professionele „all-in" gebied.

Dankie vir opname,

J. C. de Wet Steyn (Sekretaris).
H. C. L. Heinen (Kaptein).

Posbus 156.

Uit die Vryheidsmanifes van die A.N.S.

Art. 2. Ons aanvaar die noodsaaklikheid van die bestendiging van die blanke beskawing in Suid-Afrika, maar erken die bestaansreg van inheemse nie-blankes onderworpe aan die beginsels hierin vervat.

Rook Springbok Sigarette.

Onder Onsies.

Verlede Vrydagaand het mej Myrlene de Kock haar mondigwording gevier met 'n baie aangename dansparty op Constantia Nek. Dr. en mev. J. S. du Toit, Adve. Bill de Klerk, Japie de Vos en Jan Haak, asook verskillende Maties soos mejj. Ina de Wet, C. Haak en mnr. A. Strasheim, was onder die teenwoordiges.

* * *

Weens ongesteldheid sal mnr. Piet Smith, voorsitter van Polumnia, vir nog enkele weke nie kan opstaan nie.

* * *

Mejj. R. Nel, F. Schwartz, A. Ackerman en E. du Plessis, studente aan die Konservatorium, het berig ontvang dat hul in Gevorderde Harmonie geslaag het.

* * *

Die Robertsonse Oud-Skolierebond het 'n week gelede afskeid geneem van hul voorsitter mnr. Andries du Toit, wat 'n betrekking op die myne aanvaar het. Na 'n ligte ete by Suikerbossie, het hul gaan fliek.

* * *

Terselftertyd was die Tulbaghbond besig om die presoneel van hul ou skool te vergas op 'n besonder genotvolle dinee in die Huishoudkundegebou. Dr. Theron, mej. Jooste en oom Dirk Conradie was ook onder die eregaste.

* * *

Dit word sterk gevoel dat die gebrek aan belangstelling en ondersteuning van die kant van die studente i.v.m. die oefening van „Die Skepping," absoluut laakbaar is. 'n Mens kan nie met niks skep nie.

* * *

Verlede week en Donderdag het die Hanekom-geselskap onder beskerming van die Reddingsdaadbond, „Oom Paul" suksesvol opgevoer in die Stadsaal.

* * *

Gisteraand was daar weereens studente-joligheid. Ons jongste suster, Huis-de-Villiers, het gedineer en gedans tot die vreugde van al haar gaste.

* * *

Maandagaand sal die bekende sangeres, mev. Gladys Hugo optree voor die Musiekvereniging, met die medewerking van dr. Con. de Villiers.

* * *

Daar is nog A.N.S.-wapenknopies verkrygbaar by Mnr. Giel Hough teen 2/- stuk. Indien u nog wil hê moet u dit voor Woensdag e.k. kry.

* * *

Siebie en Alida het na die lang naweek per kar teruggekeer. Verlede naweek het hul dus die kar gaan terugbesorg aan Siebie se pa. Hoe sou hul teruggekom het?

* * *

Ons verneem dat Die Jaarlikse Musiek-klubs nie meer vanjaar die reeks van drie konserte kan hou nie weens onvermydelike omstandighede.

* * *

Saterdagaand is 'n jolige Landboudans gehou in die Konservatorium.

* * *

Die tydperk van mnr. G. Boonzaier se uitstalling loop ten einde. Bloemhof, o.a., het 'n skilderstuk aangekoop.

* * *

Mnr. Lieb Lategan D.V. (d.w.s. Die Voetbalspeler) verduidelik gedurig, na berig word, gevraagd en ongevraagd, dat hy nie betrokke is in die aankoms van Klein Bennie Lategan in Wilgenhof nie.

Prof. Fismer, van die Konservatorium, is terug na 'n paar maande siekteverlof. Dr. A. Marsh van Kaapstad, en mev. Pauw van die Paarl, het as plaasvervangers opgetree.

* * *

Definisie: 'n Student is 'n persoon wat sy dae aan 'n universiteit slyt.
Gevolgtrekking: Mnr. Klaas du Bois is 'n student.

* * *

Mnr. Gagiano, van wie daar al gegte en ander werke in „Die Student" verskyn het is, volgens ons uit vertroubare bron verneem, onlangs in die Carnegie-saal aangesien as 'n bekende Suid-Afrikaanse kunsskilder.

Vang Ver-Vl. . . V-Verwens Voor Volgende Vrydag.

VAN PROF. MEIRING.

Die Redaksie,
„Die Matie,"
Stellenbosch.

Geagte Redakteur,

Graag wil ek u en ons studentegemeenskap baie hartlik gelukwens met die verskyning van „Die Matie" en die vertroue uitspreek dat hy 'n lange en nuttige bestaan sal voer. U blad is 'n verdere mylpaal in die geskiedenis van Stellenbosche Studenteblaaie.

In u hoofartikel beweer u dat vir die eerste keer in die geskiedenis van ons Universiteit ontstaan daar in ons Studente-unie 'n weekblad. As ons die geskiedenis van die Viktoria Kollege beskou as deel van die geskiedenis van die Universiteit dan is hierdie bewering nie heeltemal korrek nie. Op bladsy 113 en 114 van die „Gedenkboek van het Viktoria Kollege," wat in 1918 met die tot standkoming van die Universiteit verskyn het, vind ek die volgende uit die pen van wyle ds. P. G. J. Meiring wat „Die Matie" en die maties stellig sal interesseer: —

„Het Kwartaalblad, met zijne illustrasies strekt de tegenwoordige studenten tot eer. Daar was 'n tyd echter, dat 't Kollege een weekblad had. Vóór 1885 was er „The Ramkie", dat met de multograph gedrukt werd. Editeur daarvan, als ik my niet vergis, was George Bulder, die nu ergens in het Onderveld wetsagent is. Het blad heb ik zelf nooit onder ogen gehad, maar wat daarin opgedist werd, moet sterk gekruid geweest zyn, want toen ik in 1888 te Stellenbosch kwam, werd nog met waardering gesproken van de rake gesegden van „The Ramkie." Daarna en wel tegen 't einde van 1885, verscheen op 't toneel „The College Times," die wekelyks verscheen tegen 1/- per kwartaal, met een handdrukpers gedrukt door den editeur, W. N. Kuys, die nu, als ik wel heb, magistraat in de Kaapstad is. De leesstof was natuurlik alles in Engels. Soms verschenen er spotprenten in en „skits." Ik heb er enige nommers voor my nu liggen, waarin o.a. ene tekening verschynt van 't maatnemen met 't oog op nieuwe uniformen voor de vrywilligers. In het „skit" is Evert Laubscher aan de beurt, die nu nog, meen ik, als de langste mens in de straten van Stellenbosch gezien wordt. Toen men zyn maat nemen moest, had de snyder op 'n stoel te klimmen! Een ander „skit" geeft een voorstelling van het planten van dennepitjes door de leerlinge van de opvoedingsinrichtingen op Woensdag, 4 Augustus 1886, tegen de helling van Pappegaaiberg, boven de begraafplaats. Die bomen zyn nu groot en zien er mooi uit. Er schoot in dien tyd een ander blad als een ster door den College-hemel, dat na drie uitgaven echter verdwenen is, om niet weer te verschynen. Al drie uitgaven heb ik in myn bezit. Naast my weet enkel één ander oud-student daarvan, hoe steelsgewyse twee personen 's avonds een toegang tot het Kollege kennisgewingbord wisten te verkrygen en daaraan het bedoelde blad hechtten. Na de derde uitgave bemoeide de Senaat zich met de zaak en verbood de aanhechting van iets dergelyks aan 't bord. Daarmee is dan het blad, dat eigenhandig geschreven werd, tot een vroegtydigen dood gekomen. In de eerste uitgave was er een levensbeschryving van een hoender in drie woorden, opgeluisterd door tekeningen: „hatched! matched! despatched"! Dat bleek dan ook profeties te zyn geweest van 't blad zelf."

Het ons studenteargief al hierdie ou Stellenbosche blaaie? Indien nie, sal „Die Matie" en die A.N.S. dan nie vir hul beywer om dit in die hande te kry nie?

Nogmaals alle sukses toegewens.

J. G. Meiring.

De Waalstraat,
Stellenbosch.
1 Aug. '41.

V-Verwers Voortvarend

Daar word verneem dat 'n paar onverantwoordelike Dagbrekers verlede week 'n hond gemartel het deur sy hele lyf met swatstikas te beverf. Daar het net twee V's op die arme dier verskyn: die een daarvan was nie op [illegible]

Die [illegible] kasie [illegible] perse gaan [illegible] nie geraagen [illegible]

Verlenging van Reddingsdaadweek

Aangesien die skoolvakansie nou verleng is, is besluit om Maandag, 6 Oktober, toe te voeg aan die Reddingsdaadweek. 'n Ooreenkoms met die Skiereilandse Volksspelelaers is getref om dan 'n groot volksspeledag hier te hou. Van die Skiereiland alleen sal veertien laers deelneem, en tesame met die kursusgangers word verwag dat daar dan sowat 1,500 mense op die veld sal wees.

FAKKELOPTOG.

Saterdagaand se program sal dan vervang word deur 'n groot verskeidenheidskonsert. Die program word Maandagaand afgesluit met 'n groot fakkeloptog waarin voortrekkers van ander dorpe sal deelneem, asook geskiedkundige tablau's met 'n koor van sowat 300.

Spesiale aandklasse in volkspele word georganiseer vir kantoormense wat nie in die dag los is nie, en reëlings word reeds getref om 'n saal vir die doel te kry.

P.S.O-Leningsfonds.

'n Belangrike mosie i.v.m. 'n leningsfonds vir behoeftige private studente is verlede Vrydag op 'n P.S.O. monstervergadering aangeneem.

Die behoefte aan so 'n leningsfonds is reeds lank gevoel, veral as in aanmerking geneem word dat die S.V.R. leningsfonds nie sterk genoeg is om in al die behoeftes te voorsien nie. So kon die S.V.R. vanjaar slegs £268 uitbetaal aan lenings, terwyl daar vir 'n totale som van £960 aansoek gedoen is.

Musiekvereniging

Die platekonsert in die Konservatorium-saal was weer soos gewoonlik 'n groot sukses. Wat die musiekliefhebbers verledeSondagaand veral baie geniet het, was Wagner se voorspel tot Tannhäuser en Schubert se Erlkönig. Hul sien reeds uit na Sondagaand (17 Aug., 8.30 n.m.) wanneer die volgende plate gespeel sal word:—

(1) Leonore No. 3. Voorspel — Beethoven.
(2) Die Swaan — Saint Saëns.
(3) Peer Gynt Suite — Grieg.
(4) In Fernem Land, uit Lohengrin — Wagner.
(5) Onvoltooide Simfonie — Schubert.

Die Komitee van die Musiekvereniging ontvang ook met graagte u spesiale versoeke.

Die Universiteitskoor

Die universiteitskoor, wat so byna, byna hier op Stellenbosch 'n salige dood gesterf het, is weer opgeknap deur dr. Cillie. Onder sy leiding het ons reeds baie presteer met die onlangse kunswedstryd en gaan ons nog vanjaar baie doen. U sal self kan oordeel as u inluister na ons program oor die Radio — 1 September!

VAN DER STEL FIETSWERKE

Eienaar: Paul Ackermann.

Wens hiermee die Stellenboschse publiek in kennis te stel dat hy weer besig is in die ou winkel in Andringastraat, en weer sy volle aandag aan u fietsreparasies en benodighede kan gee.

HALDENWANG!

Bak heerlike koek, tert, brood, bolletjies, pasteie en alles wat smaaklik is.

Besoek ons winkel in PLEINSTRAAT.

Hendrikz BROERS

Die Slagters wat Stellenbosch van VLEIS voorsien.
ONDERSTEUN HULLE.

Onthou—
ANDRINGASTRAAT.

VAN ZYLS

Posbus 233. Foon 791.
DIE SPORT HUIS
van die
PAARL.

Raadpleeg ons vir
MANSKLERE
asook
Enige soort Sportbenodighede wat die seun of man nodig het.

DEUR DIENS GROEI ONS!

W. C. DU TOIT,
SKOENREPAREERDER.

•

Nooi al u skoene uit na sy deeglike herstelwinkel, waar hulle netjies versool word deur deskundige werkers en moderne elektriese masjienerie, teen die allerbillikste pryse.

•

Van Reyneveldstraat,
STELLENBOSCH.

ONTHOU!

Die Eike Kafe

•

Van Reyneveldstraat,
STELLENBOSCH.

•

Eienaar:
H. J. v. d. WESTHUIZEN.

N. H. van Romberg

•

laat hierdie
SKOENMAKER
en
TUIEMAKER
u bedien.

•

40 Andringastraat,
STELLENBOSCH.

Rook Springbok Sigarette.

Op Ons Sportvelde.

Voetbal

NABETRAGTING

Die Eerstespan het toe nie laat sleg lê nie, maar Ham.-Vills goed opgekeil. Daardie 14—3 pak en Peet se breekslae, as hy sy lyf so netjies soos die „Skraal Man" deur 'n gaping, wat nie bestaan nie, pluk, sal hulle glo nie lig vergeet nie. Christoff wat vir afleiding die bal vang met sy rug na die spelers gekeer en glad nie daarvan hou dat manne soos Sally du Toit vir hom weghardloop nie, verdien ook om genoem te word.

Klaas du Bois het sy lyf Dowe Martiens van Kriekbult gehou in die tokkamer voor die wedstryd en toe Laat in sy oor bulder, „Mooi dag nê!" antwoord hy getroos, „Ja ek ken haar." Ek wonder wat hy daarvan sê dat Christoff sy kopstuk gebruik vir 'n handdoek.

JUNIOR UITSLAE

Piekniek het die „seconds" nie juis gehou teen Ikeys se derdespan op Groote Schuur nie, want as mens maar 3—0 voorloop, is dit roekeloos om gerus te voel.

Wynberg moes dit 22—7 ontgeld teen die Tirds en ofskoon daardie aardige agterste voorspeler weer vir hulle diens gedoen het, kan sy fratse nie die manne se wil om te wen beinvloed nie. Dié trippie toe Arrie deur Wynberg se span vleg soos Jan van der Merwe vanmelewe deur die verkeer by Nuwelande, het ek maar eenkant-toe gebloos vir hulle ontwil. As die derdespan se ag losvoorspelers eers beter samespel in die los ontwikkel het, gaan dit lol in die Junior kompetisie.

Nic Michau beweer dat hy reeds die E.P.N.S. wat op die beker gedruk staan, kan sien, noudat sy span Belville 6—o gewen het. Die vyfde span het deuskant die bult op Tokai se veld bly staan en moes tevrede wees met 9 punt teenoor 14 van Tokai.

Volgens ek verneem het die O 19 A 'n logaritme boek nodig gehad vir die berekening van hulle telling teen Tuine se O 19 A. Die B-span het 'n „Ready Reckoner" (?) voldoende gevind vir hulle telling.

Intervarsity

Saterdag kom Stellenbosch teen Ikeys te staan in die vieruur-wedstryd op Nuwelande. Aan 'n voorspelling waag ek my nie, want in so 'n wedstryd is daar te veel faktore wat bydra tot die uitslag. Met ons span op volle sterkte en Ikeys in 'n uitstekende toestand van afrigting — vra maar vir die Paarliete daarna — kan 'n baie opwindende wedstryd verwag word. Welke span ookal voorloop, sal hy nooit kan gerus voel voordat die eindfluitjie geblaas het nie.

Stoei

DIE ANDER KANT VAN DIE SAAK

Ondanks kritiek is daar oorgageen tot die stigting van 'n stoeiklub vir beoefening van die professionele styl. As breier beskik hierdie klub oor die bekwame dienste van Jack Steyn, 'n oud-leerling van Bull Hefer, die Swaargewig stoeikampioen van Suidwes.

Die professionele styl verskil so hemelsbreed in wese van die amateur styl dat die twee soorte feitlik net in naam verwant is. Dit doen definitief afbreuk aan 'n persoon wat amateur stoei beoefen om aan die professionele styl deel te neem en omgekeerd. By laasgenoemde gee die stoeier mee en laat hom gooi — grepe speel die hoofrol hier. In eersgenoemde daarenteen sit die stoeier hom teë en word geen grepe teen die gewrigte toegelaat nie.

Die stigting van die nuwe klub behoort dus nie afbreuk te doen aan die reeds bestaande stoeiklub nie, maar wil alleen 'n kans gee aan diegene wat aan professionele stoei wil deelneem terwille van aanskouelikheid en die erkende waarde daarvan in selfverdediging. 'n Kennis van dié styl is baie handig ingeval daar 'n ou moeilikheidjie voorval en daar nie juis kans is om dit mondelings te skik nie.

Hier is genoeg materiaal en entoesiaste om beide klubs te laat bloei en ons hoop alleenlik dat daar geen ongevraagde antagonisme tussen die twee sal ontstaan nie.

Jukskei

STUDENTELAER GESTIG

Die leemte wat daar nog altyd in ons sport alhier bestaan het, is aangevul toe die Matie Jukskeilaer onlangs gestig is. Almal wat van plan is om aan te sluit — by die laer natuurlik — kan dit doen by een van die bestuurslede, wat hieronder aan die kaak gestel word.

As voorsitter, staan Dammies Fourie aan die spits. Hy is die enigste man wat nog kan dammie as hy reeds oor die doellyn is. Daar word gemeen dat hy sy dammiebeleid sal moet verander in die nuwe sport, omdat dit die mees ongewenste manier is om die pen te probeer omkry. Ook sal hy beter maniere moet aankweek as wat hy Saterdag op die voetbalveld geopenbaar het, toe hy die spanne regs laat posisie inneem en die bal links afgeskop het.

Ou Grobbie moet as sekretaris ageer en sal as nederige wapendraer alle geskille tussen Boertjie en die res van die lede moet oplos.

Die drie ander bestuurslede is: „Care off," die man wat reeds meneer is en deur die storms van die lewe geteister is — oor hom sal daar geswyg moet word; Dapsie Bekker, die kokkedoor wat op sy mooiste glimlag wanneer hy nou regtig laf vies is; Derdens, ou Greeffie, wat die meeste te sê het in Seksie 13, maar nogtans 'n Israeliet is in welk geen bedrog skuil nie.

Dis van hierdie menere wat Ikeys kennis geneem en reeds hulle bome begin vetsmeer het. Die Matie-laer dra die seën van ieder en 'n elk en 'n enkele van die Kriekbulters weg.

Boks

DIE HADLEY-SKILD

Onder toesig van Topsy Smith, wat as bestuurder opgetree het, het die U.S. boksspan na Pretoria afgereis kort voor die Junie-vakanisie, om te gaan deelneem aan die inter-universitêre bokskampioenskappe om die Hadley-skild.

Ongelukkig is Topsy, wat ook sou deelneem, taamlik ernstig beseer in die trein. Hy moes ondervind dat mens nie sonder letsel jou elmboog deur 'n glasvenster kan steek nie. Die besering was van so 'n aard dat hy 'n paar dae in Pretoria hospitaal moes vertoef.

Party lede van die span moes op reis na Pretoria vriend Ghandi naboots om sodoende hulle gewig in toom te hou.

Wat die boks self betref, was U.S. nie juis van die suksesvolste nie. Dit is miskien die beste om een van die koerant verslae aan te haal. Dit lui: „U.P. buit weer die Hadley-skild. Wits neem die tweede plek in, met U.K. kort op hul hakke. Rhodes en U.S. het ook deelgeneem."

Hoewel ons span nie waffers goed gevaar het nie, moet onthou word dat die lede nog jonk en onervare is. In die toekoms kan nog veel van hulle verwag word. Ofskoon hulle nie eintlik kakebene gebreek het nie, is menige hart in die lydende en bedrywende vorm gekwes. Hieraan was glo veral Boet Louw taamlik skuldig. Die span is so goed onthaal deur U.P. dat sommige lede nog vir 'n addisionele week daar vertoef het.

Topsy se vertrek van Stellenbosch word deur al die boksers betreur aangesien die entoesiasme wat aan die dag gelê is, hoofsaaklik aan sy toewyding te dank is. Gelukkig kan Jan de Kock nou weer boks en hy rig die boksers in alle erns af vir die jaarlikse intervarsity teen U.K., wat aan die einde van Augustus in die stadsaal sal plaasvind. Ons kêrels is oorgehaal vir Ikeys en het al by voorbaat 'n paar beddens bespreek vir die Ikeys wat daardie aand onderdeur sal moet loop.

Matie - Sportmanne.

Lieb Lategan, G.C.O., B.A., D.V.LL.B.

Laat begin voetbal speel in Molteno se O 13 spannetjie in 1928. Toe al het hy persoonlik ondervind wat dit beteken om gekrok te wees.

In 1935 en '36 tree hy op in Stellenbosch O 19 A as agste man. Die volgende jaar reeds speel hy 'n paar wedstryde vir die eerstespan en origens vir die tweedes, hoewel die eer hom te beurt geval het om vir die Tirds met Intervarsity te kon gespeel het. Sedert 1938 was hy gereeld lid van die eerstespan en het ook in 1939 en vanjaar weer vir W.P. verteenwoordig.

Voetbal is die beste manier om iemand in alle opsigte te leer ken — soos hy werklik is en nie soos hy hom voordoen nie. Volgens sy beskeie mening is die kenmerke van 'n goeie speler, benewens spoed en gewig, die vermoeë om vinnig te reageer, 100 persent onselfsugtigheid, deursettingsvermoë en die regte temperament. Dis elke speler se plig, terwille van sy span se moraal om net gekleed die veld op te draf en lewendig te wees in sy bewegings.

'n Ware speler sal uit louter liefde vir die spel, goed afgerig bly en om dié rede gereeld lewe en hom van sekere meer aangename tydverdrywe onthou.

ONOFFISIEEL

Dit word vermoed dat hy in Junie gesak het om die seisoen te kan deurmaak in die Stellenboschse vyftiental. Hy lag nou nog lekker oor dié keer toe Oubaas Mark by 'n O 19 oefening aankom en sê hy moet in die voorste ry gestop word want hy druk nie. Hy en Ivan Jordaan ruil toe om. Laasgenoemde moes glo gedink het dis sy beurt om nou te rus, want toe Laat gewaar boer 'n man by die voorste ry in van agteraf. Dis toe Ivan wat poog om Oubaas Mark se skoenpunt te ontduik omdat hy nie in die agsteman-posisie gedruk het nie.

Verkeersbeamptes Gehuldig

Uit die laaste Raadsvergadering van ons plaaslike Stadsraad blyk dat die afgelope jaar, die reusebedrag van £615 bedra, wat meer dan £200 hoër is dan verlede jaar. Met dank word verwys na die twee verkeersbeamptes deur wie se onvermoeide ywer die insameling van so 'n groot bedrag moontlik gemaak is.

Stadler en Ko.,
(Eiens.) Bpk.

DORPSTRAAT.

Die Winkel vir Diens en Kwaliteit — met 'n glimlag.

Kruideniersware—Ysterware
Breekgoed en Skryfbehoefte.

Pyrex en Geslypte Glas.

Agente vir
OLIVER PLOEË.

DIE
STELLENBOSSE
STOOMWASSERY

Stuur ons jul Stywe Hemde, Boordjies en Wit Broeke

Tevredenheid Gewaarborg.

Dringende Bestellings word dieselfde dag uitgevoer en afgelewer.

Kragstasie Foon 338 Merrimanlaan.

ONDERSTEUN
DIE ALOMBEKENDE FIRMA
R. MÜLLER
Eerste vir:
KLAVIERE, DRAADLOOSTOESTELLE EN ALLE ANDER SOORTE MUSIEK-INSTRUMENTE.
Grootste voorraad MUSIEKBOEKE EN MUSIKALE BENODIGDHEDE.
Kwaliteit skep Tevredenheid — Tevredenheid — Reputasie.
Spesiale afdeling vir beste
WAPENS EN PATRONE.
R. MÜLLER (Eiens.) Bpk.
PLEINSTRAAT, STELLENBOSCH.

DIE
PÊRELSE
STOOMWASSERY

Kom laat die Firma wat die beste dienste lewer u ook bedien.

Eienaar: Mnr. W. Marsh.